



הת (באר שבע) 54999-10-24 - פאטמה טראבין נ' מדינת ישראל - אכ"ל להב 433 דרום

ה"ת (באר-שבע) 54999-10-24 - פאטמה טראבין נ' מדינת ישראל - אכ"ל להב 433 דרום-שבע
ה"ת (באר-שבע) 54999-10-24

פאטמה טראבין

באמצעות עו"ד זיאד אלבאז ועו"ד אחמד ותד

נגד

מדינת ישראל - אכ"ל להב 433 דרום

בית משפט השלום בבאר-שבע

[15.12.2024]

לפני כבוד השופט אסיף גיל

החלטה

כללי

1. לפניי בקשה לפי סעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחפוש), תשכ"ט-1969 (להלן: "הפסד"פ") להשבת רכב מסוג טויוטה היילקס מ.ר. 74163403 (להלן: "הרכב") אשר נתפס במסגרת חקירה המתנהלת אצל המשיבה.
2. כנגד מספר חשודים בני שבט מסעודין אל-עזמה בנאות חובב מתנהלת חקירת משטרה בגין חשד לביצוע עבירות הלבנת הון, קשירת קשר לפשע, יבוא סמים מסוכנים, ניהול נש"פ ללא רישיון, שימוש אסור במקרקעין וכן עבירות מס בהיקף של מאות מילוני שקלים.
3. על פי החשד, החשודים ניהלו בשנים האחרונות בנק מחתרתי אשר העניק ללקוחות רבים שירותים פיננסיים, ערבויות לעסקאות פיננסיות, הלוואות ועוד. עוד על פי החשד, המקור לעסקאות שבוצעו על-ידי לקוחות ה"בנק" הוא בעבירות פליליות חמורות, לרבות עסקאות סמים ואמל"ח חוצות גבולות בהיקפים כספיים עצומים. בעשותם כן, החשודים עברו לכאורה את העבירות שצוינו לעיל ואף הקלו בביצוע עסקאות הסמים והאמל"ח הקשורות לשירותים הפיננסיים שניתנו עבורן.
4. ביום 8/5/2024 הפכה החקירה הסמויה לגלויה ונתפס מידי החשודים רכוש רב, לרבות כספים במזומן, מסמכים, תכשיטים, טלפונים, מחשבים, נדל"ן, חשבוניות בנק, כלי רכב ועוד.
5. תיק החקירה מוכר לי מן העת שבה דנתי במספר בקשות להחזרת תפוסים ולהארכת תוקף ההחזקה בתפוסים בעניינם של חשודים בפרשה ושל טוענים לזכות ברכוש שנתפס.



6. ניתן לחלק את החקירה בפרשה לשתי פעימות עיקריות: הפעימה הראשונה היא מיום 8/5/2024, אז הפכה החקירה הסמויה לגלויה ונתפס מידי החשודים המרכזיים רכוש רב, לרבות כספים במזומן, מסמכים, תכשיטים, טלפונים, מחשבים, נדל"ן, חשבונות בנק, כלי רכב ועוד. ביום 10/10/2024 ניתנה החלטת ביחס לבקשה להשבת תפוסים של החשודים המרכזיים שהוגדרו כמנהלי הנש"פ (ה"ת 53877-09-24).
7. הפעימה השנייה היא מיום 31/7/2024, אז המשיבה החלה בחקירה גלויה כנגד מספר לקוחות של הנש"פ אשר ביצעו עסקאות פיננסיות בהיקפים גדולים. ביום 18/10/2023 ניתנה החלטת ביחס להשבת תפוסים של חלק מהחשודים שהוגדרו כלקוחות (ה"ת 35955-08-24).
8. הרכב נתפס ביום 31/7/2024 במתחם ביתו של אביה של המבקשת, ג'מאל טראבין (להלן: "ג'מאל"), אשר על-פי החשד נמנה על קבוצות הלקוחות של הנש"פ. יצוין כי הגם שהרכב רשום על-שם המבקשת, לטענת המשיבה הבעלים המהותי ברכב הוא ג'מאל, ומכאן סמכות התפיסה. הבקשה להחזרת התפוסים ותשובת המשיבה
9. המבקשת הגישה ביום 28/10/2024 בקשה להחזרת הרכב. נטען בבקשה כי המבקשת נכה והרכב משמש אותה לצרכיה הרפואיים. עוד נטען כי במקביל לתפיסת הרכב, נתפס מג'מאל סך של 600,00 ₪ בחשבון הבנק, אולם התפיסה הוסרה לאחר שהוברר כי הסכום הנ"ל התקבל מהמוסד לביטוח לאומי לאחר מות אחותה של המבקשת בתאונת דרכים.
10. המשיבה התנגדה לבקשה. לאחר שהמבקשת התייצבה לחקירה במשטרה הוגשה תגובת המשיבה, במסגרתה נטען כי הרכב נתפס במסגרת תפיסת רכוש מידי ג'מאל, שתכליתה היא עתירה לחילוט עתידי.
11. בדיון שהתקיים ביום 8/12/2024 חזרו הצדדים על טענותיהם. ב"כ המבקשת טען כי הרכב משמש לא רק את המבקשת אלא גם את אחיה הנכים. נטען כי הרכב נקנה על-ידי ג'מאל עבור המבקשת מאדם בשם מוניר אלסאנע שהלך לעולמו לפני כחודשיים (להלן: "המוכר"). המוכר היה בעלים של מגרש רכבים מיד ראשונה ("0 ק"מ"), ועל כן המבקשת רשומה כ"יד ראשונה". בנוסף, נטען כי מקור הכספים לרכישת הרכב הוא חתונת המבקשת, ולעניין זה הוגשה מחברת המתעדת לכאורה את סכומי הכסף שהתקבלו כמתנות בחתונה.
12. ב"כ המשיבה, מנגד, טען כי הרכב משמש בפועל את ג'מאל וגם נקנה על-ידו, כאשר מטרת הרישום על-שם המבקשת היא לשם הברחת נכסים. ג'מאל חשוד כמי שהיה לקוח בנש"פ הלא חוקי הקשור לחשודים המרכזיים בפרשה ממשפחת אלעמראת. בחומר החקירה ראיות המקימות חשד סביר כי ג'מאל עבר עבירות כלכליות בנש"פ, ובכללן עבירות מס והלבנת הון, ולפיכך נתפס רכושו של ג'מאל. ב"כ המבקשת הפנה לחומרי החקירה וטען כי רישום הרכב על-שם המבקשת הוא דקלרטיבי בלבד.
13. בסיום הדיון ולאחר עיון ראשוני בחומר הראיות, הצעתי לצדדים כי הרכב ישוחרר בתנאים של "חלופת תפיסה": הפקדה בסך של 65,000 ₪, צו איסור דיספוזיציה והוצאת פוליסת ביטוח מקיף לרכב שתשועבד למשטרת ישראל כמוטבת. ב"כ המבקשת ביקש לשקול את ההצעה, וביום 9/12/2024 הודיע כי אין בידיו לקבלה. לצד זאת, הסכים ב"כ המבקשת כי סכום ההפקדה יהיה בסך של 30,000 ₪.
- המסגרת החוקית והמשפטית
הסמכות לתפוס חפצים ותכליותיה
14. סעיף 32(א) לפסד"פ מפרט חמש חלופות שעשויות לשמש מקור סמכות לתפיסת חפצים:
"רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה".
15. לצד זאת, במסגרת בש"פ 1359/17 מדינת ישראל נ' ברוך [פורסם בגבו] (15/3/2017) (להלן: "עניין ברוך"), נקבעה עילת תפיסה שישית, לפיה באפשרות המדינה לתפוס נכסים וחפצים טרם הגשת כתב אישום, בשווי רכוש שקשור לביצוע העבירה, לצורך חילוט עתידי.
16. בעוד שנכס התפוס לפי חמש עילות התפיסה שמנויות בפקודה קשור קשר הדוק לעבירה או לנסיבות ביצועה, עילת התפיסה השישית, אשר התגבשה בעניין ברוך, מאפשרת תפיסה של נכס שאין לו כל קשר לביצוע העבירה.



17. כידוע, חילוט אינו עונש ותפקידו לשרת תכליות שונות. התכלית הראשונה היא תכלית הרתעתית: חילוט נועד למנוע מצב שבו חוטא יוצא נשכר ממעשה העבירה, וכן נועד לפגוע בכדאיות ביצועה. תכלית נוספת שמשרת החילוט היא בעלת אופי קנייני: תכלית זו תוארה בפסיקה כ"הוצאת בלעו של גזלן מפיו" (ר' ע"פ 7475/95 מדינת ישראל נ' בן שטרית, פ"ד נב(2) 385, 410 (1998)), דהיינו להוציא מידיו של העברין רכוש שאינו שייך לו ואינו מוחזק על ידיו כדן. החילוט משרת אפוא אינטרס ציבורי מובהק. יחד עם זאת, ככל אינטרס אחר גם הוא יחסי, ואיזונו מתבקש אל מול זכות הקניין של הפרט (ר' בש"פ 6817/07 מדינת ישראל נ' סיטבון [פורסם בנבו] (31/10/2007) (להלן: "עניין סיטבון").
18. סעיף 35 לפסד"פ מורה כי אם בתוך שישה חודשים מיום תפיסת החפץ על ידי המשטרה או מיום שהגיע לידיה לא הוגש כתב אישום שבו צריך החפץ לשמש ראיה ולא ניתן צו על אותו חפץ לפי סעיף 34 - תחזיר המשטרה את החפץ לאדם אשר מידיו נלקח. עם זאת, רשאי בית משפט השלום, על פי בקשת שוטר מוסמך או אדם מעוניין, להאריך את התקופה בתנאים שיקבע.
19. בבש"פ 6686/99 עובדיה נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(2) 464, (2000), נקבע כדלקמן:
"תפיסת חפצים והחזקתם בידי המשטרה וכן חילוטם על-ידי בית-משפט נבחנים לאור תכלית של הוראות הדין הרלוונטי, לאור הזכויות המהותיות ולאור האינטרסים השונים המשמשים בזירה. כל זאת במסגרת העקרונות הכלליים של השיטה. בכל מקרה יש לערוך איזון ראוי בין ההגנה על הזכות הקניינית של הפרט לבין האינטרס הציבורי שבמניעת ביצוע עבירות בעזרת חפצים המאפשרים את ביצועם [...] לא הרי תפיסת חפץ כהרי המשך ההחזקה בו. המשך החזקת החפץ בידי המשטרה, כך נקבע, יש בו כדי לפגוע בזכות הקניין של הבעלים מעבר לפגיעה שנגרמה לו כתוצאה מעצם התפיסה. לפיכך, לא די שתפיסת הנכס נעשתה בעילה מבוררת אלא יש לבחון אם הפגיעה נעשתה לתכלית ראויה ואם המשך החזקת החפץ בידי המשטרה אינו פוגע בבעל הזכות בנכס במידה העולה על הנדרש".
20. את סמכות התפיסה יש להפעיל לצד עריכת איזון בין האינטרס הציבורי בהחזקת התפוסים לבין זכותו הקניינית של הפרט בהם. לצורך ההכרעה יש לאתר את תכליות התפיסה וכן לבחון את עוצמת החשד, בשים לב לזמן שחלף מעת התפיסה ולחזקת החפות העומדת לחשוד (ר' בש"פ 302/06 חברת לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (12.03.2006)).
21. במסגרת האיזונים שעורך בית המשפט עליו להתחשב בסוג התפוסים, ביכולת להיפרע מהם בתום ההליך ובשאלה אם אפשר להשיג את תכלית הסעד המבוקש בדרך פוגענית פחות מתפיסה בפועל של הרכוש (ר' רע"פ 4526/18 אלוביץ נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (5.08.2018)).
- טוענים לזכות בהליך החזרת תפוס ונטלי ההוכחה המוטלים על הצדדים.
22. נעמוד בקצרה על המסגרת המשפטית החולשת על עניין זה.
23. סעיף 34 לפסד"פ קובע כדלקמן:
34. מסירת התפוס לפי צו



על פי בקשת שוטר שהוסמך לכך על ידי קצין משטרה בדרגת מפקח משנה או בדרגה גבוהה מזו דרך כלל או לעניין מסוים (להלן - שוטר מוסמך), או על פי בקשת אדם התובע זכות בחפץ, רשאי בית משפט שלום לצוות כי החפץ יימסר לתובע הזכות או לאדם פלוני, או שינהג בו אחרת כפי שיוורה בית המשפט - הכל בתנאים שייקבעו בצו".
24. סמכותו של בית המשפט לחלט רכוש במקרה הנדון ולאור החשדות כנגד ג'מאל, מצויה בסעיף 21 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, הקובע כדלקמן:

21. "חילוט רכוש בהליך פלילי
(א) הורשע אדם בעבירה לפי סעיפים 3 או 4, יצווה בית המשפט, זולת אם סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט, כי נוסף על כל עונש יחולט רכוש מתוך רכושו של הנידון בשווי של רכוש שהוא -
(1) רכוש שנעברה בו העבירה, וכן רכוש ששימש לביצוע העבירה, שאיפשר את ביצועה או שיועד לכך;
(2) רכוש שהושג, במישרין או בעקיפין, כשכר העבירה או כתוצאה מביצוע העבירה, או שיועד לכך.
(ב) לענין סעיף זה, "רכושו של הנידון" - כל רכוש שנמצא בחזקתו, בשליטתו או בחשבונו.
(ג) לא נמצא רכוש של הנידון למימוש צו החילוט במלואו, רשאי בית המשפט לצוות על מימושו של הצו מתוך רכוש של אדם אחר, שהנידון מימן את רכישתו או שהעבירו לאותו אדם בלא תמורה; לא יצווה בית המשפט כאמור לגבי רכוש שמימן או שהעביר הנידון לאותו אדם לפני ביצוע העבירה שבשלה הורשע, ושלגביה ניתן צו החילוט.
(ד) לא יצווה בית המשפט על חילוט רכוש כאמור בסעיף זה אלא לאחר שנתן לנידון, לבעל הרכוש, למי שהרכוש נמצא בחזקתו או בשליטתו ולמי שטוען לזכות ברכוש, אם הם ידועים, הזדמנות להשמיע את טענותיהם".
25. סעיף 23 לחוק איסור הלבנת הון מחיל את הסייג לחילוט רכוש הקבוע בסעיף 36 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973, אשר קובע הוראה דומה במהותה לזו המצויה בפסד"פ ביחס למי שטוען לזכויות ברכוש התפוס:

"36ג. סייגים לחילוט רכוש
(א) בית המשפט לא יצווה על חילוט רכוש לפי סעיפים 36א או 36ב, אם הוכיח מי שטוען לזכות ברכוש כי הרכוש שימש בעבירה ללא ידיעתו או שלא בהסכמתו, או שרכש זכותו ברכוש בתמורה ובתום לב ובלי שיכול היה לדעת כי הוא שימש או הושג בעבירה".
26. כידוע, הפסיקה הכירה בזכותו של הטוען לזכות ברכוש להעלות טענותיו גם בשלב הסעדים הזמניים (ר' בש"פ 6159/01 אבו עמר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (8.10.2001) (להלן: "עניין אבו עמר"); ע"פ 2010/12 מדינת ישראל נ' מייק מיכאלי "יורו צ'ינג" ואח' [פורסם בנבו] (20.3.2012)).
27. הוראות החוק שצוינו לעיל קובעות כי הכלל הוא חילוט לטובת המדינה, ואילו הסגת החילוט מפני אדם אחר הטוען לזכות היא חריג.



28. בפסיקה נקבע כי הכרעה בשיקולים השונים - זכותה של המדינה לחילוט אל מול זכותו של הטוען לזכות ברכוש - אינה קלה:
- "מלאכת פרשנות החריגים, המאפשרים לטוען לזכות ברכוש לזכות בנתח מכספי החילוט, מורכבת היא. היא מערבת שאלות מתחום המשפט הפלילי והמשפט האזרחי, ודורשת איזון בין חשיבות החילוט ככלי למאבק בפשיעה, לבין השאיפה למזעור הפגיעה החברתית שיצרו העבירות שבגינן נתבקש החילוט, ומניעת הפגיעה בצדדים שלישיים תמי-לב. הרחבת-יתר של החריגים עלולה להוביל להכשלת מטרות החילוט. כך, למשל, אם התנאים לפיהם טוען לזכות יהיה זכאי לנתח מכספי החילוט יהיו מקלים מדי, עלול להיווצר תמריץ לנאשם פלוני ליצור התחייבויות פיקטיביות כלפי צדדים שלישיים, על מנת שהאחרונים יטענו לאחר מכן לזכאות בכספי החילוט. מנגד, צמצום-יתר של החריגים עלול אף הוא להוביל לתוצאות בלתי-רצויות" (ר' ע"א 8487/09 ניצני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (27.10.2013)).
29. עוד נקבע בפסיקה לא אחת, כי כאשר מתבקש בית המשפט להכריע במסגרת בקשה להחזרת תפוס בין מספר טוענים לזכות בנכס, ינחו אותו בהחלטתו כללי המשפט האזרחי, וזאת הגם כי הדיון בבקשה יתנהל במישור הפלילי. זאת, הואיל ומדובר בבקשה שקשורה בעיקרה לזכויות הקניין של בעל החפץ (ר' בש"פ 5105/20 שמעון נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (25.05.2021); ע"פ 426/87 שוקרי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10.05.1988)). יצוין כי בע"א 8679/06 חביץ' נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (30.12.2008), הורחב מעגל הטוענים לזכות ברכוש מכוח סעיף 21 לחוק איסור הלבנת הון.
30. בע"א 9796/03 שם טוב נ' מדינת ישראל, פד"י נ"ט (5) 397 (2005), קבע בית המשפט העליון כי בהליך של חילוט אזרחי רמת ההוכחה הנדרשת מהמדינה הינה רמת הוכחה על פי מאזן ההסתברויות. מנגד, על מנת להבטיח כי החילוט לא יפגע באופן בלתי מידתי בזכויות קנייניות של צד שלישי תמים, נקבעו סייגים לחילוט, ונטל השכנוע להוכחתם מוטל על הטוען לזכות ברכוש (ר' גם ע"א 6702/04 מאזן נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] פסקה 4 (10.11.2005)).
31. על כן, ככל שעולה בידי הטוען לזכות להראות כי אין לחלט את הרכוש בתום ההליך אף אם יורשע, ממילא גם אין מקום להורות על תפיסת הרכוש הזמנית, שכן היא נועדה לשרת את אפשרות החילוט בתום ההליך (ר' ע"פ 1428/08 המנהל המיוחד של חברת דור עדן חן בע"מ (בפירוק) נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (25.03.2009); ע"א 6180/20 ד"ר משה ויינברג ושות' נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (13.06.2021)).
32. על מעמדו של "טוען לזכות ברכוש" עמד בית המשפט העליון בעניין סיטבון:
- "אכן, המחוקק הכיר בכך שייכתנו מצבים בהם תתמודדנה זו מול זו, ביחס לאותו רכוש, טענת המדינה לזכותה לחלט וטענתו של צד שלישי תם לב לזכות באותו רכוש, ואשר בהם יהא זה מוצדק שלא להורות על חילוט חרף האינטרס הציבורי שהוא משרת... על מנת שייחשב אדם ל"טוען לזכות ברכוש", נדרש כי הוא יהא בעל זכות קניינית ברכוש, ולמצער בעל זכות בנכס מסוים באופן היוצר זיקה בינו כנושה לבין אותו נכס".



- ור' גם ע"פ 1428/08 עו"ד חורש - המנהל המיוחד של חברת דור עדן חן בע"מ (בפירוק) נ' מדינת ישראל [פורסם בבנו] (25.3.2009):
- "(ג) 'טוען לזכות ברכוש', כלשונה של פקודת הסמים, הוא כל נושה מובטח... וכן מי שמחזיק בזכות קניינית או מעין-קניינית אחרת ברכוש, לאמור כי יש לו זיקה משמעותית לרכוש זה".
33. ההלכה הפסוקה סוכמה בע"א 2966/17 א.ס.אר אקורד בע"מ נ' מדינת ישראל ואח' [פורסם בבנו] (29.8.2022):
- "...בתחרות בין זכותה של המדינה לחלט רכוש הקשור בביצוע עבירות הלבנת הון לבין זכותו של צד שלישי המחזיק בזכות קניינית או מעין קניינית ברכוש למנוע את חילוטו - תגבר האחרונה, וזאת בתנאי שהוכיח אותו צד שלישי כי רכש את זכותו בתמורה ובתום לב, מבלי שיכול היה לדעת כי הרכוש שימש או הושג בעבירה".
- דיון והכרעה
34. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים ועיינתי בתיק החקירה, מצאתי להורות על השבת הרכב בתנאי "חלופת תפיסה", כפי שיפורט להלן.
35. כאמור לעיל, ג'מאל חשוד בפרשה כלקוח מרכזי בנש"פ הלא חוקי. עיון בחומר החקירה שהוגש לעיוני מגלה קיומו של "פוטנציאל חילוט" ביחס לג'מאל. המשמעות היא כי החשדות כנגדו מקימים יסוד סביר לכך שאם יוגש כתב אישום והוא יורשע בעבירות המיוחסות לו - אפשר יהיה להורות על חילוט הרכוש בסיום ההליך הפלילי.
36. מבלי לפרט את כלל הראיות נוכח השלב ההיולי בו אנו מצויים, אציין כי מעיון בחומרי החקירה עולה קיומו של חשד סביר הקושר את ג'מאל לביצוע העבירות המיוחסות לו, הכוללות אף עבירות לפי חוק איסור הלבנת הון.
37. על-פי החשד, בין החודשים ינואר-מרץ 2024 ביצע ג'מאל עסקאות פיננסיות בסך של כמיליון ₪ (הפקדות ומשיכות), במטבעות שונים - שקל, דולר ודינר. לעניין זה, אפנה למסמכים שסומנו על-ידי אג/1-אג/16.
38. העסקאות הפיננסיות שביצע לכאורה ג'מאל בנש"פ לא דווחו כדין לרשויות המס, וכפועל יוצא הוא חשוד בעבירות בניגוד לפקודת מס הכנסה. הדגש הוא בהשמטת הכנסה בהיקפים עצומים, שהיא גם עבירת מקור בהתאם לחוק איסור הלבנת הון.
39. משכך, הריני לקבוע כי למשיבה קמה סמכות תפיסה מכוח עתירה עתידית לחילוט, כפי שנקבע בעניין ברוך הנ"ל.
40. עתה יש להכריע בשאלה האם הרכב משמש את המבקשת בפועל, או שמא היא הבעלים הרשום בלבד.
41. נזכיר כי הפסיקה הביעה עמדתה לעניין מעמדו של המרשם במשרד הרישוי וקבעה כי חרף חשיבותו, רישום זה הינו דקלרטיבי בלבד. משכך, לא הבעלות הפורמאלית היא הקובעת אלא הבעלות המהותית, דהיינו זהותו של המשתמש במכונית בפועל. לפיכך, לעיתים תתכן חוסר התאמה בין רישום הבעלות לבין זהותו של המחזיק ברכב (ר' רע"א 5379/95 סהר חברה לביטוח בע"מ נ' בנק דיסקונט לישראל בע"מ, פ"ד נא(4) 464, 473 (1997); ע"א 1680/03 לוי נ' ברקול, פ"ד נח(6) 941, 949 (2004); רע"א 7161/08 המוסד לביטוח לאומי נ' הראל חברה לביטוח בע"מ [פורסם בבנו] (2.6.2011); ע"א 6299/15 עו"ד איתן ארז, בתפקידו ככונס נכסים ספציפיים של החייב עדי קדושים נ' עטרת תעשיות (1996) בע"מ (בפירוק) [פורסם בבנו] (22.5.2016); בש"פ 7347/19 סבח נ' מדינת ישראל [פורסם בבנו] (20.11.2019)).
42. ראשית אפנה להודעת המבקשת במשטרה מיום 11/11/2024 (סומנה אג/17). בחקירתה ציינה המבקשת כי היא רווקה, בת 20 ומתגוררת עם משפחתה בישוב שגב שלום. למבקשת אין רישיון נהיגה. כאשר נשאלה מדוע זקוקה לרכב אם אין ברשותה רישיון נהיגה, ציינה כי היא מפחדת לנהוג אבל אוהבת רכב מסוג טויוטה. לטענת המבקשת, אביה רכש את הרכב מחבר שלו. המבקשת לא ידעה לפרט על אודות נסיבות רכישת הרכב, ביטוחים, מבחן רישוי שנתי, ועוד. היא ציינה כי הרכב משמש בעיקר להגעה לבית החולים, כאשר מי שנוהג בו הוא אביה או אחיה. בנוסף, המבקשת לא סיפקה תשובות עקביות באשר למקור הכסף - פעם ציינה כי הכסף הוא מחתונתה שנערכה לפני כ-4 שנים ופעם ציינה כי דודתה נתנה לה כסף במזומן. כשעומתה עם העובדה כי לא רשומה כנשואה או גרושה וכי קיים לה חוב בביטוח לאומי ועל כן אין היגיון בלהחזיק רכב בסך של כ-280,000 ₪ - לא ידעה להסביר זאת. בנוסף לאמור, המבקשת לא ידעה לספק תשובות לשאלות בסיסיות באשר לתנאי מחייה ופרנסה, שכן מנתוני הרשויות עולה כי אינה עובדת ואף קיים חוב לביטוח לאומי כאמור.
43. המבקשת התבקשה בחקירה למסור מידע באשר לרכישת הרכב. היא טענה כי יש ברשותה חוזה רכישה, אולם ציינה כי הוא בעברית ולא יודעת לקרוא; ציינה כי נכחה במעמד הרכישה אך לא יודעת למסור בדיוק היכן, ומיד לאחר מכן שינתה את תשובתה וציינה כי לא נכחה במעמד הרכישה; ציינה כי מי שחתומים על החוזה הם אביה והמוכר, אולם לא הביאה עמה את החוזה לחקירה למרות שהתבקשה לעשות כן. לקראת סיום החקירה המבקשת לא ענתה לשאלות החוקרים.



44. חקירת המבקשת מאפשרת לקבוע כבר בשלב הזה כי הרכב רשום על שמה רישום דקלרטיבי בלבד. למבקשת אין כלל רישיון נהיגה כאמור. לאורך חקירתה הארוכה המבקשת לא סיפקה ולו הסביר אחד מניח את הדעת לעובדה כי בבעלותה רכב טנדר בעל הנעה כפולה בשווי של מאות אלפי שקלים, מבלי שיש לה את הצורך, הידע והיכולת להחזיק ברכב מסוג זה. תשובותיה של המבקשת בחקירה מבולבלות, בעלות סתירות רבות ובעיקר לא הגיוניות ואינן מתיישבות עם השכל הישר.
45. גם חקירת ג'מאל במשטרה מיום 30/9/2024 מחזקת את הרושם האמור (סומנה אג/18). באשר לרכב, הלה ציין כי רכש אותו בחודש אפריל 2024 תמורת סך של 290,000 ₪ מהמוכר שמת לפני שבועיים. החל מנקודה זו בחקירה, בחר ג'מאל לשמור על זכות השתיקה ולא ענה לאף אחת משאלות החוקרים.
46. מתדפיס בעלות הרכב (סומן אג/19) עולה כי המבקשת רשומה כבעלים הראשון של הרכב. מסמך זה אינו מתיישב עם טענת המבקשת וג'מאל באשר לרכישת הרכב מהמוכר, שכן גם אם דובר על "עסקת 0 ק"מ", במרבית המקרים הבעלים הראשון הרשום ברישיון הרכב הוא חברת הליסינג או מגרש הרכבים ממנו נרכש הרכב.
47. זאת ועוד: גם מזכר מיום 1/8/2024 (סומן אג/20) מחזק את התשתית הראייתית ולפיה הרכב בשימוש ובחזקת ג'מאל, שכן ביום התפיסה אחת מבנותיו מסרה לחוקרים כי הרכבים שנתפסו, ובכלל זה הרכב מושא ההליך, אלו שייכים לו.
48. לא מצאתי במסמכים אליהם הפנה ב"כ המבקשת ככאלה היכולים לתמוך בטענותיה: אשר למחברת המתעדת לכאורה את סכומי הכסף שהתקבלו מחתונתה - מדובר ברישום של סכומים לצד שמות אנשים. סבורני כי אין אפשרות לקבוע ממצאים על-סמך רישום זה, ומלבד הטענה כי מדובר במתנות מחתונה, לא קיים כל פרט נוסף שבכוחו להעניק לרישום זה משקל ראייתי כלשהו (מה עוד שסכום הכסף הכולל העולה מהדפים שהוגשו ונסרקו לתיק בית המשפט קטן בהרבה מהסכום בו נטען כי נקנה הרכב).
49. אשר לתדפיס חשבון הבנק של ג'מאל - אף ביחס לכך סבורני כי אין לכך משקל ראייתי ממשי, שכן גם אם ניתן לראות כי ישנן משיכות של כספים מתאריכים שונים (עובר למועד רכישת הרכב בחודש אפריל 2024 ולאחריו), אין בכך כדי לתמוך בטענת ג'מאל לפיה שילם למוכר סך של 280,000 ₪ במזומן (ר' א/18 בשו' 84-82). ודוק: ב"כ המבקשת טען כי ג'מאל שילם למוכר כ-290,000 ₪ בתשלומים, אולם טענה זו נטענה לראשונה במסגרת הדיון בבקשה, ומכל מקום היא לא נמסרה בחקירותיהם של המבקשת וג'מאל במשטרה. סתירה זו, כמו גם יתר הסתירות והפרכות שצוינו לעיל, אך מוסיפה ביחס לחוסר המהימנות הכללי ממנו התרשמתי הן ביחס למבקשת והן ביחס לג'מאל.
50. בסיכומם של דברים, ולאחר עיון בחומר החקירה, אני קובע כי המבקשת לא הרימה את הנטל המוטל עליה להוכיח כי הרכב בחזקתה ובשימושה, ובפועל ניתן לקבוע, ברמה הנדרשת להליך זה, כי הרכב בשימוש ובחזקתו של ג'מאל.



51. כאן המקום לציין, כי בהתאם לתקנה 3(ב) לתקנות הסמים המסוכנים (סדרי דין לענין חילוט רכוש), תש"ן-1990, מי שטוען לזכות ברכוש רשאי להגיש תצהיר ובו יפרט את טענותיו לגבי הרכוש. לתצהיר יצורפו כל המסמכים התומכים בטענות הטוען לזכות, לרבות נסחי רישום ומסמכים המעידים על דרך רכישתו של הרכוש ועל התשלום בעדו.
52. המבקשת לא עשתה כן, אף לא במסגרת הדיון בבקשה דנא. אשר על כן, על בית המשפט להכריע בבקשה על-בסיס החומר המונח בפניו (לענין תחולת תקנה 3(ב) הנ"ל על הליכי החזרת תפוס מכוח הפסד"פ, ר' בש"פ 5630/13 כוכב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (25.8.2013); ענין אבו עמר).
53. נזכיר כי בהתאם לסעיף 21(ב) לחוק איסור הלבנת הון, "רכושו של הנידון" הוא "כל רכוש שנמצא בחזקתו, בשליטתו או בחשבונות". הגדרה זו חורגת מאמות המידה ומן הדרישות שמציבים דיני הקניין במקרקעין ובמיטלטלין, ובכך היא מרחיבה את אפשרויות החילוט גם בנוגע לרכוש אשר לנידון יש בו חזקה או שליטה, ואפילו רשום אותו הרכוש על שמו של אחר (ר' למשל ע"א 3343/05 טאהא נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (4.3.2008); ע"פ 7464/21 רוגוזניצקי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (16.12.2021)). ההגדרה הרחבה נועדה להגשים את תכליתו של חוק איסור הלבנת הון ולהבטיח כי פירות העבירה לא ייוותרו בחיקו של העבריין.
54. אגב כך יודגש, כי מלשון סעיף 21 לחוק איסור הלבנת הון עולה כי אפשר לחלט רכוש בשווי הרכוש שבו נעברה העבירה. חילוט מלוא סכום העבירה הוא ברירת המחדל לפי סעיף 21(א) לחוק, וחריגה מכך מחייבת נימוקים מיוחדים (ר' ע"פ 7701/17 סנדלר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (23.10.2017)). קביעה זו משליכה אף על הבקשה דנא, שכן מטרתה לשמר את מצבת הנכסים ולהבטיח חילוט עתידי אם יוגש כתב אישום כנגד ג'מאל והוא יורשע בו. קיים אפוא אינטרס ציבורי בהמשך תפיסת הרכב. אינטרס זה גובר, בשלב הזה, על זכויותיו של ג'מאל.
55. משקבעתי כי קיים חשד סביר לביצוע העבירות המיוחסות לג'מאל וכן נוכח התכליות המובהקות בחילוט התפוס - הן ההרתעתית הן הקניינית - מצאתי כי המשך ההחזקה ברכב בשלב זה, תוך השבתו בתנאי "חלופת תפיסה", היא מידתית ואף מאזנת כראוי בין השיקולים השונים.
56. לקראת סיום, מצאתי לנכון לציין כי מדובר בתיק רחב היקף, במספר לא מבוטל של חשודים ובחקירה מורכבת ומסועפת. החקירה בתיק נמצאת בעיצומה. איני סבור כי בשלב זה של ההליך השתנתה נקודת האיזון, ויש מקום להשבת הרכב אשר נועד להבטיח את אפשרות החילוט העתידי בסוף ההליך, וזאת ללא כל תנאי מגביל. התוצאה
57. לאור כל המקובץ, ומאחר ושווי של הרכב לפי מחירון "לוי יצחק" לחודש דצמבר 2024 הוא ₪ 256,200 - אני מורה על שחרור הרכב בכפוף למילוי התנאים הבאים:
- א. ירשם צו איסור דיספוזיציה ברכב במשרד הרישוי וברשם המשכונות.
- ב. הפקדה במזומן בסך ₪ 65,000.
- ג. פוליסת ביטוח מקיף אשר תשועבד לטובת משטרת ישראל.
- המזכירות תמציא ההחלטה לצדדים.
- תיק החקירה מוחזר למשיבה באמצעות המזכירות.
- זכות ערר כחוק.
- ניתנה היום, י"ד כסלו תשפ"ה, 15 דצמבר 2024, בהעדר הצדדים.